

Fiscalitate și competitivitate economică

Colocviile Florin Petria
Bușteni, Hotel Silva

Gabriel Biriș, Avocat

Principii / Direcții

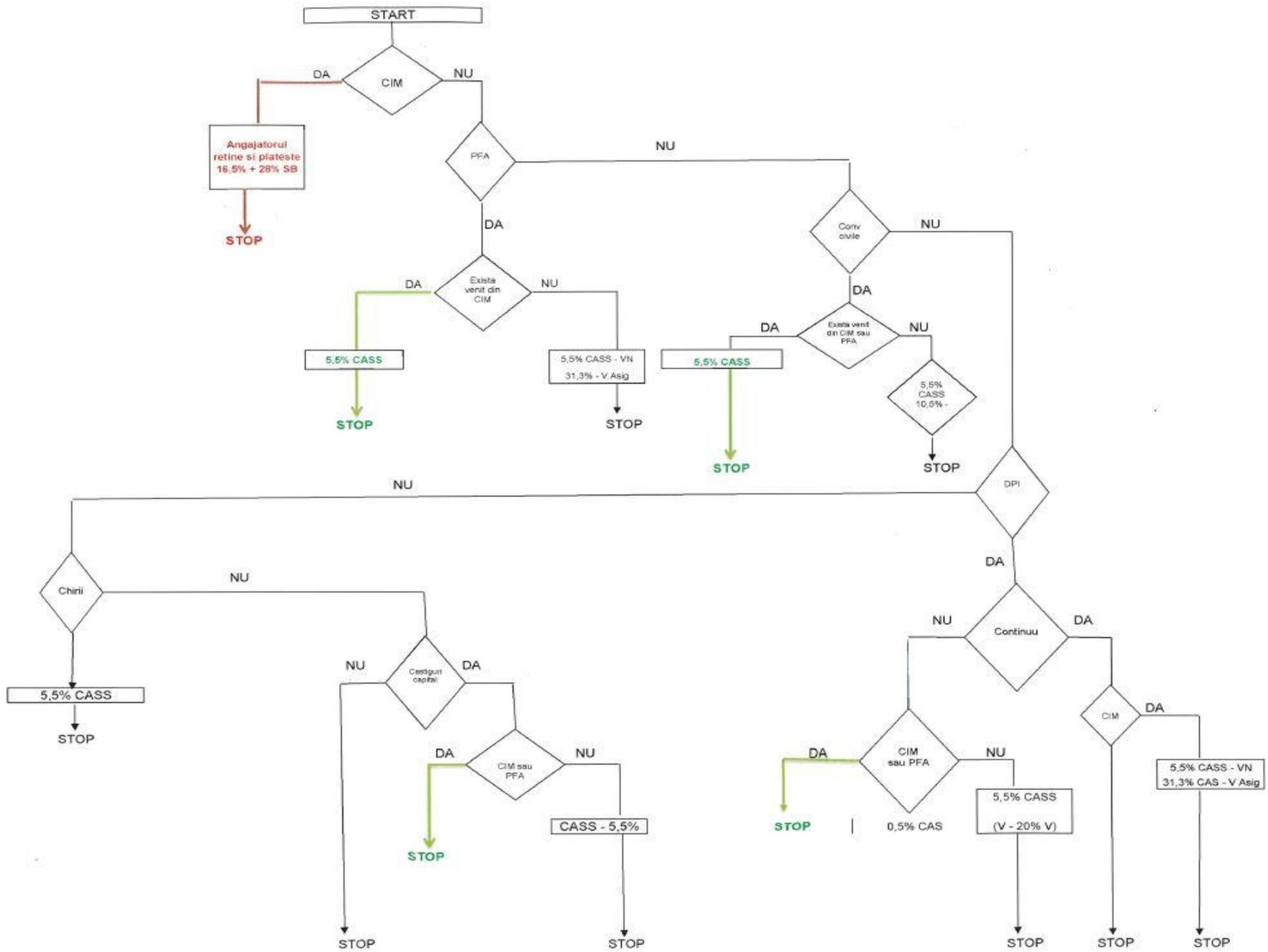
- Neutralitate: Lege fără excepții - sarcina fiscală totală în funcție de CÂT și nu de CUM câștigăm
- Certitudinea impunerii: legi clare, *in dubio contra fiscum*, rol activ al ANAF (prevenție, îndrumare, control)
- Toleranță ZERO pentru EVAZIUNE

Fiscalitate și competitivitate economică

1. Fiscalizarea muncii
2. Fiscalizarea investițiilor
3. Fiscalizarea consumului
4. Impozitarea sumelor nedeclarate
5. Combaterea evaziunii

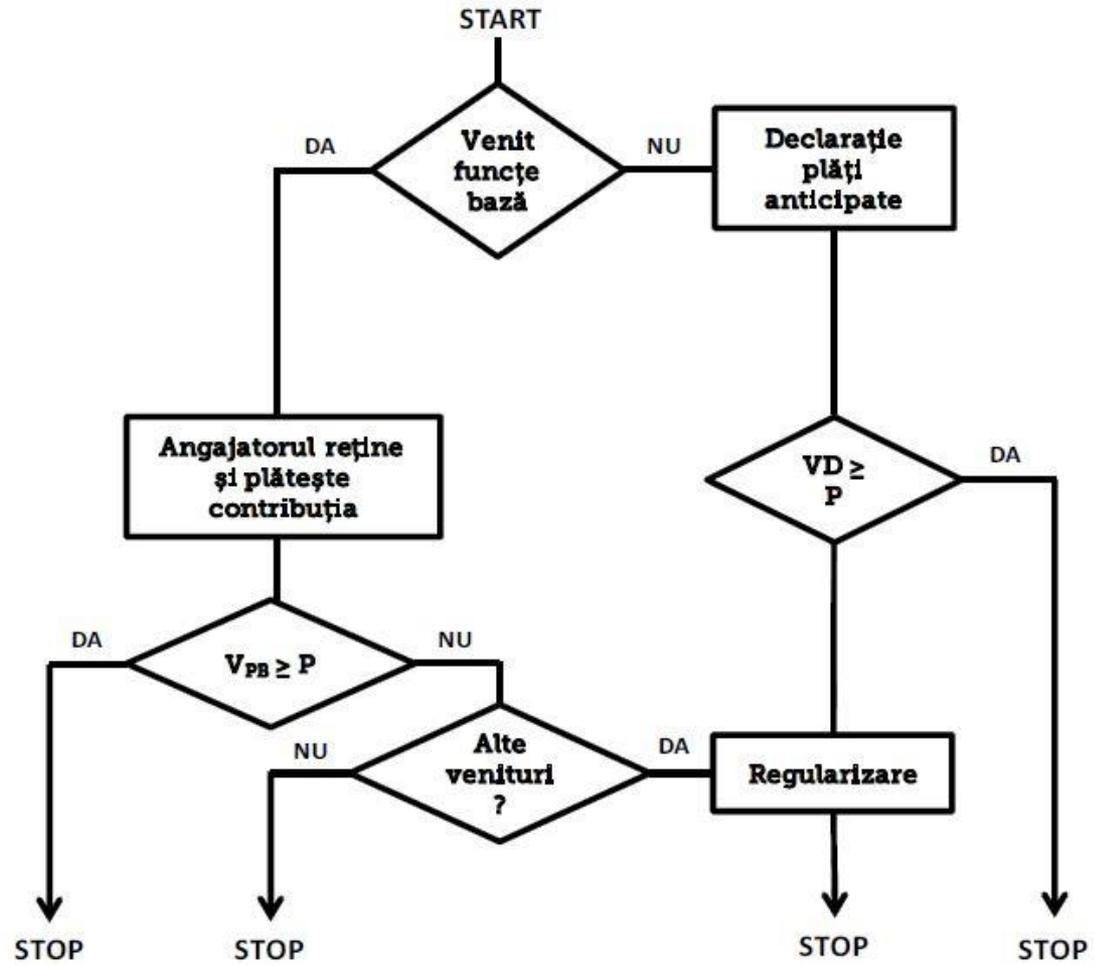
1. Fiscalizarea muncii

- mult prea mare în cazul veniturilor din salarii
- mult prea mică în cazul altor tipuri de venituri
- conformare voluntară redusă
- muncă la negru omniprezentă
- costuri de administrare mari

Posibilă soluție:

- simplificarea legislației, implementarea unei logici simple și eficiente de calcul, reținere, plată și regularizarea anuală a contribuțiilor sociale
- eliminarea excepțiilor; așezarea sarcinii fiscale uniform, în funcție doar de CÂT venit este obținut și nu în funcție de CUM se obține venitul
- măsuri pentru dezvoltarea asigurărilor private de pensii și sănătate
- măsuri severe de combatere a evaziunii în domeniu
- soluția prezentată și susținută încă din 2004...

Efectele propunerii

- se reduc costurile pentru angajator, ceea ce duce la stimularea economiei, a creării de locuri de muncă
- un sistem mult mai echitabil de contribuții sociale obligatorii
- creșterea venitului net pentru angajați , în special pentru cei cu venituri foarte mici => creșterea nivelului de trai și implicit al consumului
- simplificarea imensă a birocrăției, reducerea costurilor de administrare
- reducerea costurilor de conformare a companiilor
- reducerea semnificativă a numărului de contribuabili (estimez că mai mult de 50% din nr. de PFA sunt în fapt salarii mascate)

Soluția adoptată în Noul Cod Fiscal:

- s-a păstrat plafonul foarte ridicat (5SM)
- s-a păstrat plafonarea CAS angajator în funcție de fondul de salarii
- s-a introdus CAS individual (10,5%) pentru veniturile din activități independente
- s-a introdus (din 2017) plafonarea bazei de calcul a CASS, dar doar pentru contribuția individuală (tot 5SM) și s-a lărgit baza de calcul cu venituri din dividende, dobânzi, etc...
- s-a introdus declarația anuală pentru CASS, dar doar pentru alte venituri decât cele din salarii și asimilate salariilor
- s-a păstrat baza minimă de calcul pentru CASS individuală => probleme în viitor (similare cu cele care au necesitat "amnistie")

Concluzie:

- creşte semnificativ sarcina fiscală (contribuții obligatorii) pentru venituri din activități independente, dividende, dobânzi, etc.
 - nu sunt rezolvate inechitățile prezente în actuala legislație
- => șanse reduse pentru creșterea conformării voluntare

2. Fiscalizarea investițiilor

I. Situația actuală

- **Efectul inflației nu este recunoscut nici la:**
 - calculul amortizării fiscale
 - impozitarea veniturilor din dobânzi sau alte câștiguri de capital
- **România impozitează investițiile:**
 - impozitul pe clădiri datorat de persoane juridice (0,25 ÷ 1,8% din valoarea contabilă)
 - impozitul pe construcții, altele decât clădiri, nou introdus în 2004 (1,5% din valoarea contabilă)
 - cota majorată de impozit pe clădiri la persoane fizice (până la 300%) pentru mai mult de 1 clădire

2. Fiscalizarea investițiilor

II. Soluții:

- i. efectul inflației recunoscut fiscal
- ii. eliminarea limitării perioadei de reportare a pierderilor fiscale ("losses carried forward") + pierdere fiscală compensată cu profit din anii anteriori ("losses carried back")
- iii. eliminare impozit pe construcții

2. Fiscalizarea investițiilor

II. Soluții (Continuare):

- iv. eliminare majorare impozit pe clădiri persoane fizice
- v. reformare impozit pe clădiri:
 - diferențiere în funcție de destinație (locuință vs. comercial) și nu proprietar (persoană fizică vs. persoană juridică)
 - valoare impozabilă stabilită în Codul Fiscal, nu valoare contabilă

În Noul Cod Fiscal:

- eliminare impozit pe construcții (din 2017, excepție făcând construcțiile din agricultură – din 2016);
- eliminare (parțială) a diferențelor de impozit pe clădiri între persoane fizice și persoane juridice.

3. Fiscalizarea consumului (TVA)

- TVA foarte mare (24%)
- Evaziune uriaşă
- Cotă efectivă colectată 13%

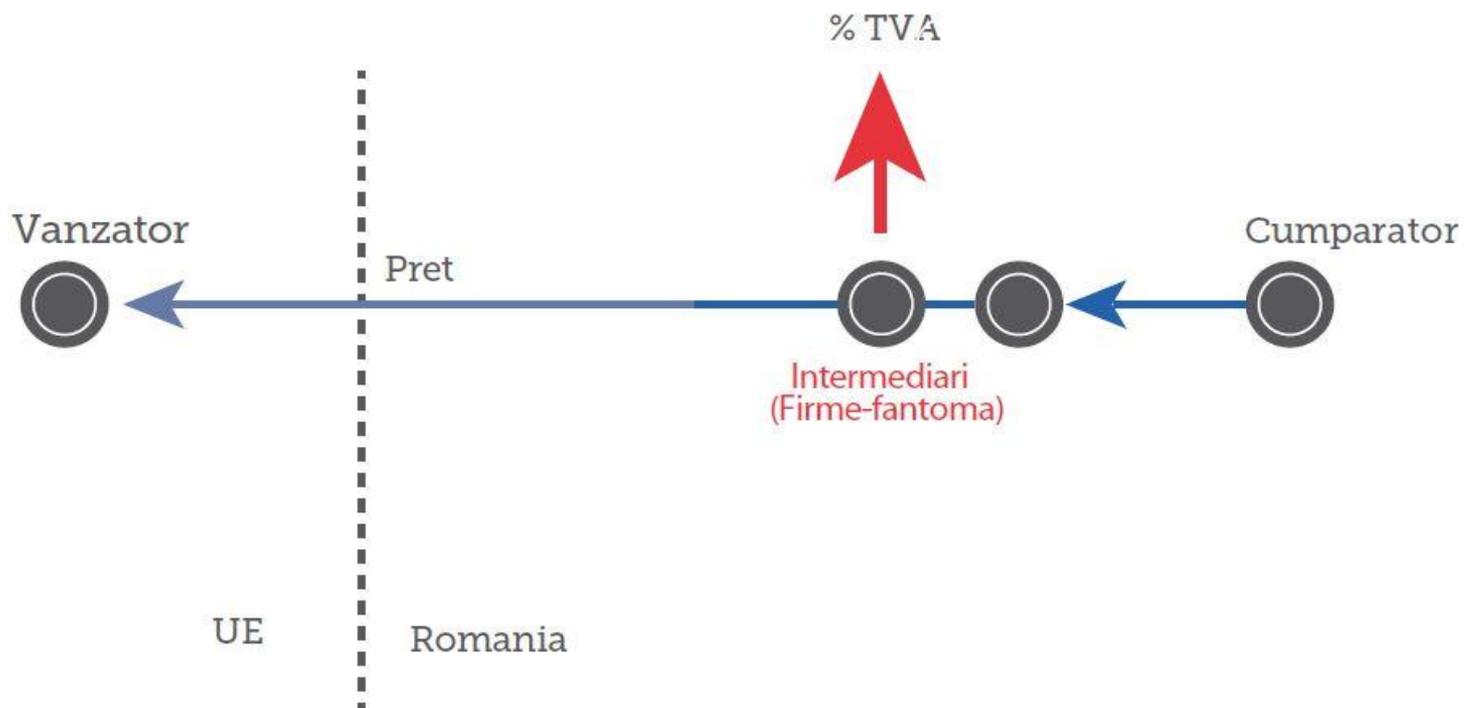
Estimates of the VAT Gap, 2011 and avg. 2000-2011 (EUR million)

Member State	VAT Gap	VAT Gap as a share of VTTL (%)		VAT Gap as a share of GDP (%)	
	2011	2011	2000 - 2011	2011	2000 - 2011
Austria	3 468	13	11	1.2	1.0
Belgium	4 970	16	13	1.3	1.1
Bulgaria	604	15	16	1.6	1.8
Czech Republic	4 241	28	23	2.7	2.1
Denmark	2 566	10	10	1.1	1.1
Estonia	301	18	15	1.9	1.6
Finland	2 831	14	13	1.5	1.3
France	32 233	19	16	1.6	1.3
Germany	26 910	12	13	1.0	1.0
Greece	9 763	39	30	4.7	3.0
Hungary	3 700	30	26	3.7	3.0
Ireland	1 108	10	8	0.7	0.6
Italy	36 134	27	26	2.3	2.1
Latvia	954	41	24	4.7	2.3
Lithuania	1 352	36	35	4.4	3.9
Luxembourg	551	17	12	1.3	0.8
Malta	21	4	13	0.3	1.0
Netherlands	4 012	9	5	0.7	0.4
Poland	5 410	15	13	1.5	1.1
Portugal	2 764	16	9	1.6	0.8
Romania	10 348	48	42	7.9	5.4
Slovakia	2 773	37	29	4.0	2.9
Slovenia	326	10	7	0.9	0.6
Spain	15 197	21	12	1.4	0.8
Sweden	932	2	4	0.2	0.4
United Kingdom	19 487	13	12	1.1	1.0
EU-26, total ^a	192 957	18	15	1.5	1.2
EU-26, average	..	20	17	2.1	1.6

Source: EUROSTAT; Own calculations. a/EU-26 treated as one unit

Cum funcţionează sistemul de fraudă în B2B?

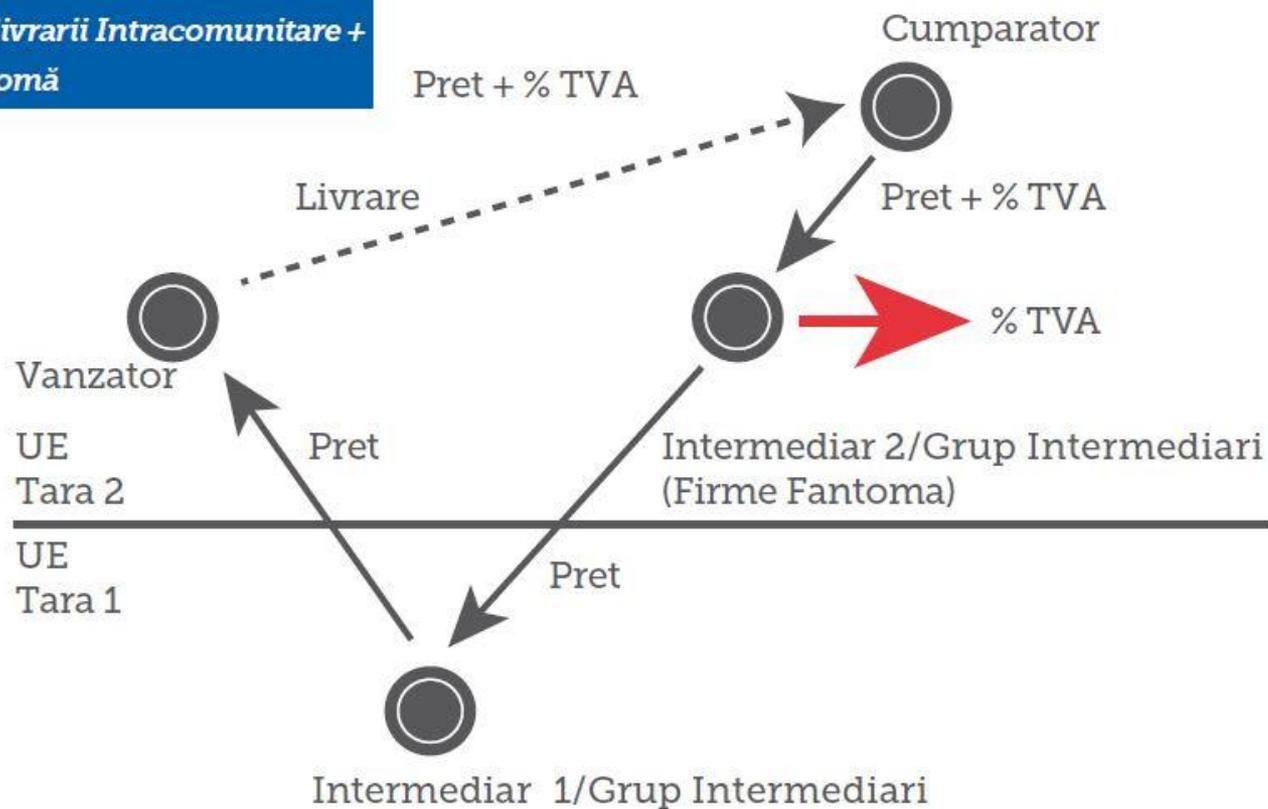
1. Direct

Cum funcționează sistemul de fraudă în B2B?

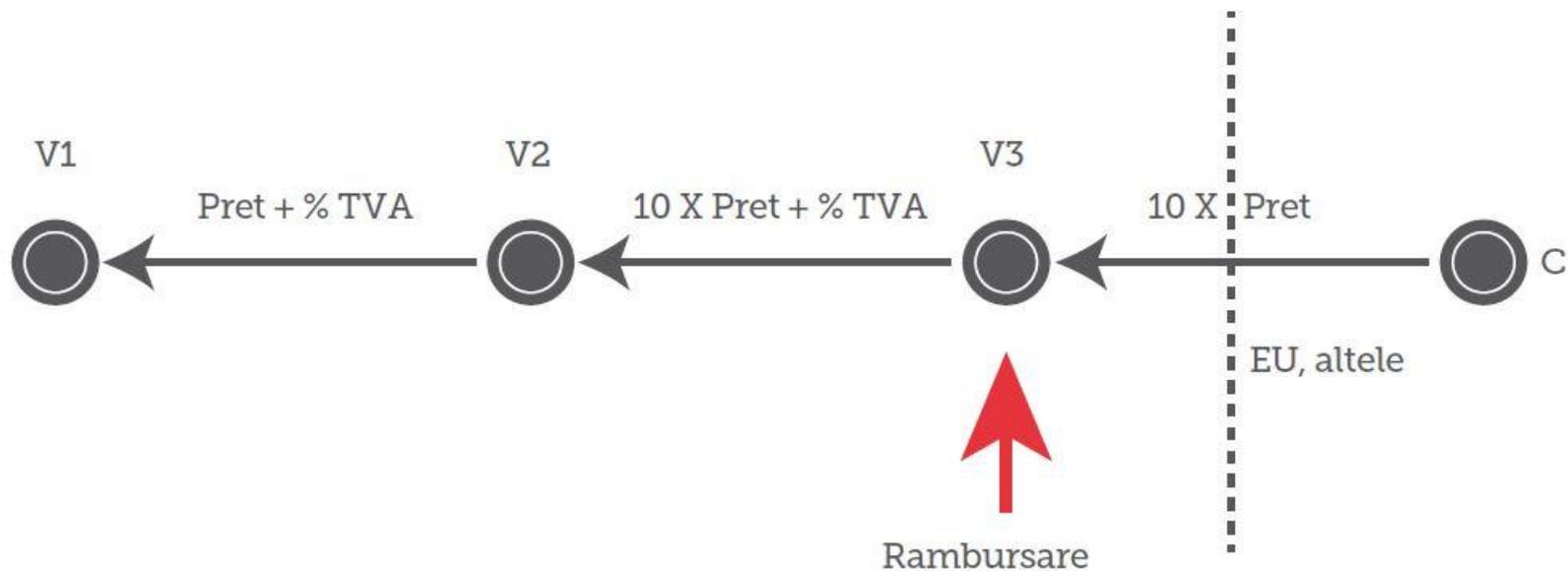
2. Indirect

**Simularea livrării Intracomunitare +
Firma Fantomă**

Cum funcționează sistemul de fraudă în B2B?

3. Nu numai Firmă-Fantomă ci și rambursări ilegale

Soluție posibilă

Q: De ce fraudă este masivă?

A: Deoarece există un flux de bani semnificativ, care poate fi deturnat ușor de către evazionişti

Q: Ce este de făcut?

A: Taxare inversă *erga omnes*

- elimină complet fraudă de tip "Firmă-Fantomă", întrucât nu mai rămâne niciun flux de bani pentru evazionişti
- elimină complet fraudă și corupția legate de rambursarea TVA-ului
- reduce considerabil costurile administrative
- îmbunătățește semnificativ fluxul de numerar al companiilor din UE

Soluție posibilă (2)

Q: Care este riscul?

A: Taxarea inversă *erga omnes* ar putea crește riscul de fraudă în retail. Cu toate acestea:

- afacerile din retail sunt ușor de controlat, retailerii sunt vizibili;
- licențe pentru retail pot fi luate de asemenea în considerare;
- statele pot simula efectuarea de plăți electronice în retail
- termenele retailerilor de plată a TVA pot fi reduse (săptămânal)

Q: De ce nu este îmbrățișată soluția taxării inverse *erga omnes*?

A: Birocrație, corupție...

În Noul Cod Fiscal:

- taxare inversă la transferul de imobile;
- reduceri de Cote (9% la alimente, 20% cota standard);

În administrarea fiscală:

- măsuri de forțare a conformării în retail;
- măsuri de închidere a unor lanțuri de evaziune;
- procedură dificilă de obținere a înregistrării cu scop de TVA (declarația 088)
- foarte multe litigii cu contribuabilii, multe companii viabile cu activitate blocată, de foarte multe ori în baza unor acuze ridicole => afectarea gravă a spiritului antreprenorial => România a fost transformată în câmp de bătălie cu multe victime colaterale;

4. Impozitarea sumelor nedeclarate

Probleme:

- avem metode de control indirect din 2010
- lipsite de eficiență, în lipsa unei declarații inițiale de patrimoniu, care să dea referința
- reglementarea este imorală:
 - hoțul neprins este negustor cinstit
 - hoțul prins plătește același preț ca și negustorul cinstit (16%)

4. Impozitarea sumelor nedeclarate (Continuare)

Posibilă soluție:

- modele: Italia (2001), Belgia (2004), Rusia (2007), UK (2012)
- Propunere:
 - perioadă de declarare voluntară (6 – 12 luni)
 - cotă redusă de impozit pentru prima parte a perioadei (5-8 %), cotă standard (16%) pentru restul, scutire de penalități și alte sancțiuni, inclusiv penale (evaziune)
 - declarație inițială de patrimoniu (strict confidențială), la sfârșitul perioadei
 - cotă majorată (32%) pentru patrimoniul net ce nu poate fi justificată, după închiderea perioadei

Ce s-a făcut în Noul Cod Fiscal:

- NIMIC.

5. Măsuri de combatere a evaziunii fiscale

- IT performant (facturare, case de marcat)
- Stimularea plăților cu cardul, control indirect eficient (cuplat cu moment zero)
- Reprofesionalizarea corpului de control / asistență contribuabil
- Reguli CFC, UBO

Concluzie:

- Există soluții WIN – WIN (ECONOMIE - BUGET)
- Competitivitatea nu trebuie privită ca scop, ci ca efect al lucrului bine făcut

Mulțumesc!

www.biris.ro • gabriel@biris.ro